

ชื่อวิทยานิพนธ์	การบังคับใช้กฎหมายย้อนหลังในทางที่เป็นโทษแก่บุคคลกับ การกระทำความผิดที่ไม่ใช่โทษทางอาญา
ชื่อผู้เขียน	จิระศักดิ์ กมลจิตฺต
หลักสูตร	นิติศาสตรมหาบัณฑิต (กฎหมายมหาชน)
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร. พูนศักดิ์ ไวยำรว

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวคิด ทฤษฎีทางกฎหมาย ที่เกี่ยวข้องกับการตรา และบังคับใช้กฎหมายย้อนหลัง โดยนำประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ 27 ข้อ 3 และคำวินิจฉัยของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญ ที่ 3-5 /2550 ข้อ 13 ประเด็นการตราและบังคับใช้กฎหมายย้อนหลังมาเป็นบทวิเคราะห์ โดยทำการศึกษาในเชิงคุณภาพ จากการศึกษาพบว่า ประกาศฉบับดังกล่าวไม่มีสถานะความเป็นกฎหมายตามความหมายของทฤษฎีอำนาจอธิปไตยเป็นของประชาชน ทั้งนี้เพราะไม่ได้เกิดจากเจตจำนงร่วมกันของประชาชน แต่เกิดจากคณะบุคคลที่ก่อการปฏิวัติ หรือรัฐประหาร และไม่สอดคล้องตามหลักความชอบด้วยกฎหมายในทางเนื้อหาในหลักนิติรัฐ ในส่วนคำวินิจฉัยของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญที่วินิจฉัยว่า การเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมิใช่โทษทางอาญา เป็นเพียงมาตรการทางกฎหมายที่เกิดจากผลของกฎหมายที่ให้อำนาจ ย่อมมีผลย้อนหลังได้นั้น ตามหลักกฎหมายทั่วไป กฎหมายนั้นย่อมมีเจตนามุ่งบังคับใช้กับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในปัจจุบันและอนาคตเท่านั้น คดีนี้เกิดขึ้นและสิ้นสุดลงก่อนจะมีการประกาศคณะปฏิรูปการปกครองฯ จึงถือเป็นการมีผลย้อนหลังโดยแท้จริงในทางวิชาการถือว่าไม่สามารถทำได้ แต่คณะตุลาการรัฐธรรมนูญให้เหตุผลว่า “เพื่อให้เหมาะสมแก่สภาพแห่งสังคมหรือเพื่อให้การปกครองระบอบประชาธิปไตยในสังคมนั้นดำรงอยู่ย่อมมีได้” อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาถึงหลักความได้สัดส่วนในหลักนิติรัฐและแนวคิดอำนาจอธิปไตยเป็นของประชาชนประกอบแล้วเห็นว่าคำวินิจฉัยดังกล่าวขาดความสมดุลระหว่าง

สิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชนที่ถูกกระทบกับประโยชน์สาธารณะที่พึงจะได้รับ ทั้งนี้เพราะสิทธิการเลือกตั้งนั้นถือเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานที่พลเมืองทุกคนพึงต้องมีฐานะเป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตยตามที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้ การจำกัดสิทธิดังกล่าวจะทำให้ได้ก็แต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ได้รับความเห็นชอบจากองค์กรตัวแทนของประชาชนเท่านั้น ดังนั้นเพื่อเป็นการสร้างบรรทัดฐานและประเพณีการปกครองในระบอบประชาธิปไตยให้สอดคล้องกับนานาอารยประเทศ จึงเห็นควรปฏิเสศสถานะความเป็นกฎหมายของประกาศคณะปฏิวัติหรือรัฐประหาร และไม่รับรองอำนาจของคณะบุคคลที่ได้มาโดยมิชอบว่าเป็นรัฐาธิปัตย์

คำสำคัญ: กฎหมายไม่มีผลย้อนหลัง/หลักนิติรัฐ/ระบอบประชาธิปไตย

Thesis Title	Punitive Enforcement of Non-penal Provisions Retroactively
Author	Chirasak Kamoljit
Degree	Master of Law (Public Law)
Supervisory Committee	Assoc. Prof. Dr. Poonsak Waisumrauj

ABSTRACT

This thesis aims to study a concept of law theory dealing with an enactment and enforcement of retroactive legislation by focusing mainly on the declaration of Council for Democratic Reform under the Constitutional Monarchy volume no. 27, clause 3 and decision of constitutional tribunal no. 3-5 /2007 clause 13 particularly under the subject of enactment and enforcement of retroactive legislation. According to the study, the latter declaration has no legal status conferring to the “Sovereignty belongs to the people” Theory as it is not resulting from co-intention of the people but rather derived from the revolution or coup and not accord with principle of legality of Legal State. For the decision of constitutional tribunal which stated that “the withdrawal of the rights to vote is not a criminal sanction but only a legal measure derived from law itself and should be able to retroact”, the enactment of law, according to the general principle of law, is merely intend to apply to a current and future events. This case arose and terminated prior to the announcement of declaration of Council for Democratic Reform under the Constitutional Monarchy and therefore should be able to retroact. However, the retroactive enforcement of penal dispositions to non-criminal act is unbearable in academic framework, yet, the constitutional tribunal claimed that “for the social propriety or the existence of democracy, the retroaction is necessary and affordable”. Nonetheless, once consider the proportionality principle under legal state and concept of sovereignty belongs to the people theory, such decision seemed

to be imbalance comparing between the foundation rights of people and the public interest. This is because the right to vote is considered to be a foundation right that all the people are ensured as the owner of sovereign rights according to the Constitution. To restrict such rights, the legislation approved by the civil society organization is required. Therefore, in order to build up standard and tradition of democracy to be consistent with international criteria, the denial of legal status of declaration of Council for Democratic Reform under the Constitutional Monarchy or coup is necessary. Moreover, the power unlawfully gain by any juristic body must not be certified.

Keywords: Non retroactive enforcement /Legal State/Democracy

